

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

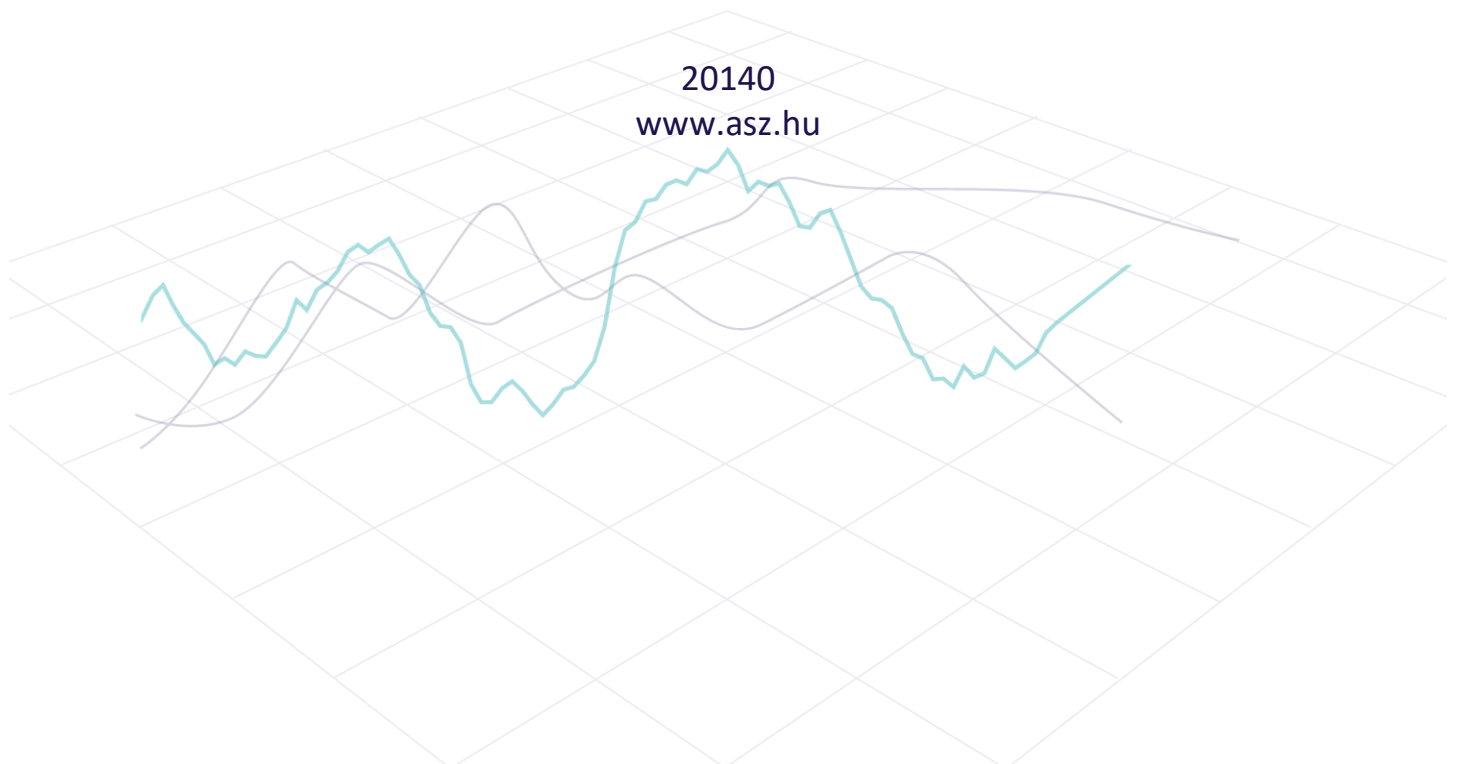
Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése

A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése –
Tiszta Forrás Alapítvány

2020.

20140

www.asz.hu

JELENTÉS

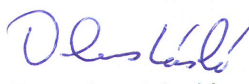
Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése

A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése –
Tiszta Forrás Alapítvány

2020. 07. hó 31. nap

20140
www.asz.hu

Domokos László
elnök

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

KAKAS SÁNDOR felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

LACZI HEDVIG ANNA ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

TÓTPÁL SZABOLCS osztályvezető

FEKETE-NAGY ANDRÁS ellenőrzési program készítéséért felelős vezető

IKTATÓSZÁM: EL-2787-001/2020

TÉMASZÁM: 2491

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V083584, V0867065

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS.....	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA.....	6
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE	7
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA	8
■ AZ ELLENŐRZÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI.....	9
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI	10
■ MELLÉKLETEK.....	13
I. sz. melléklet: Értelmező szótár.....	13
■ FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK	15
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	17

ÖSSZEGRZÉS

A budapesti székhelyű Tiszta Forrás Alapítvány a 2015-2018. években nem biztosította a szociális humánszolgáltatási közfeladatok ellátására kapott költségvetési támogatások felhasználásának ellenőrizhetőségét.

Az ellenőrzés társadalmi indokltsága

A szociális gondoskodást igénylők védelme, illetve a köznevelési feladatok ellátása az Alaptörvényben meghatározott, a társadalom szempontjából fontos tevékenységek. Jogszabályok teszik lehetővé, hogy államháztartáson kívüli szervezetek – így például az egyházi fenntartók, alapítványok, gazdasági társaságok, egyesületek – által fenntartott intézmények is végezzenek köznevelési, szociális és gyermekvédelmi feladatokat. Mindehhez a központi költségvetés évente jelentős összegű támogatással járul hozzá. Az államháztartáson kívüli, humánszolgáltatást végző intézmények az igényelt közpénzekből társadalmilag hasznos, közösségteremtő, közérdekű, illetve közhasznú tevékenységet végeznek, illetve közfeladatokat látnak el.

Az intézményfenntartók ellenőrzésével az Állami Számvevőszék hozzájárul ahhoz, hogy ezen közpénzeket az államháztartáson kívüli szervezetek is ellenőrizhető, átlátható és elszámoltatható módon használják fel a közfeladatok ellátása során. Az ellenőrzések célja továbbá, hogy a nyilvánosság és az igénybevevők megfelelő tájékoztatást kapjanak az államháztartáson kívüli közfeladatot ellátók működéséről.

Az ÁSZ ellenőrzései arra adnak választ, hogy az intézményfenntartók arra használták-e fel a közpénzeket, amire igényelték.

A szabályszerű gazdálkodás elengedhetetlen a közfeladat ellátás szakmai céljainak megvalósításához, valamint a társadalmi közbizalom fenntartásához.

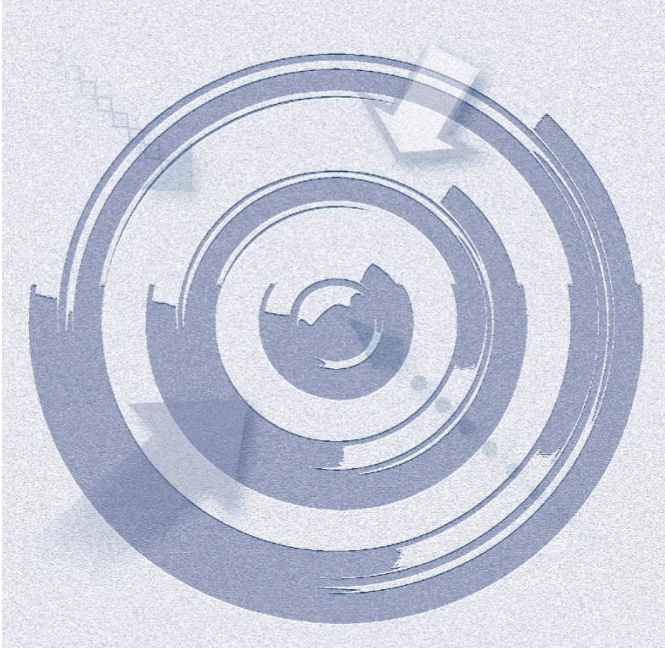
Megállapítások, következtetések

A budapesti székhelyű Tiszta Forrás Alapítvány, mint Fenntartó¹ a 2015-2018. években szociális humánszolgáltatási közfeladatait nem önálló jogi személyiséggel rendelkező intézményein keresztül látta el. A Fenntartó az ellenőrzött időszakban, a jogszabályokban előírtak ellenére könyvvezetési rendszerében a fenntartó gazdálkodását a humán szolgáltatást végző intézményeinek gazdálkodásától nem különítette el, valamint a kapott költségvetési támogatások felhasználását az intézményei által ellátott közfeladatok – nappali intézményi ellátás, az éjjeli menedékhely időszakos férőhely, az éjjeli menedékhely fenntartás–szerint nem bontotta meg.

A Tiszta Forrás Alapítvány, mint fenntartó – a fentiekben leírtak alapján – a 2015-2018. évekre vonatkozóan a szociális humánszolgáltatási közfeladat ellátására kapott költségvetési támogatások felhasználásának a Számv.tv.² 161/A § (2) bekezdésében előírt ellenőrizhetőségét nem biztosította. Mivel az Atr.³ 16. § (1) bekezdésében foglalt szabályozás ellenére nem gondoskodott arról, hogy a költségvetési támogatások felhasználásának, a saját és a nem önállóan működő gazdálkodó intézményei gazdálkodásának elkülönített, feladatonkénti bontásban történő elszámolására az adatok rendelkezésre álljanak.

A Tiszta Forrás Alapítvány mindezek alapján az Alaptörvény⁴ 39. cikk (2) bekezdésében foglaltak ellenére a felhasznált közpénzekre vonatkozó gazdálkodása átláthatóságát nem biztosította. A Fenntartó ezáltal nem igazolta, hogy a közpénzt a szociális humánszolgáltatási közfeladatra fordította.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA annak értékelése volt, hogy a nem állami, nem önkormányzati szociális intézmények fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

Tiszta Forrás Alapítvány

A budapesti székhelyű Tiszta Forrás Alapítványt 1992-ben alapította két magánszemély. A Tiszta Forrás Alapítvány bejegyzéséről a Fővárosi Bíróság 1992. március 25-én adta ki a végzést. A Tiszta Forrás Alapítvány az Alapító okiratban⁵ foglalt cél szerinti tevékenységeit 2012. január 1. óta közhasznú szervezetként végezte. A Tiszta Forrás Alapítvány szervezeti egységként működő, két, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező humánszolgáltatást végző intézmény⁶ látta el az otthontalan emberek krízishelyzetének enyhítésére irányuló éjjeli menedékhely és utcai szociális munka alapszolgáltatásokat, a hajléktalan személyek nappali ellátását.

A Tiszta Forrás Alapítvány ügyvezető szerve és legfőbb döntéshozó testülete a Kuratórium⁷.

A Tiszta Forrás Alapítvány intézményeit az SzCsM⁸ rendeletben foglaltak szerint a Kormányhivatal⁹ nyilvántartásba vette, valamint az Sznyvhr.¹⁰-ben meghatározott tanúsítvánnyal rendelkeztek.

A Tiszta Forrás Alapítvány a Magyar Államkincstár adatai alapján a szociális feladatellátásra 2015. évben 57,0 MFt, a 2016. évben 61,2 MFt, 2017. évben 68,6 MFt, 2018. évben 66,9 MFt költségvetési támogatást kapott.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

A szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására 2015-2018. években jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkor közzétett költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások a Kvtv.¹¹-ekben a 2015–2018. években a szociális ágazatra vonatkozóan 360 Mrd Ft előirányzatot határoztak meg.

Az ÁSZ¹² a stratégiájában célul tűzte ki, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások ellenőrzésével hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket az államháztartáson kívüli szervezetek is átlátható módon használják fel a közfeladatok szerződésben vállalt ellátása érdekében. Az ÁSZ a stratégiájában foglaltak alapján is indokolt az ellenőrzés, amely a társadalom számára jelzi, hogy a közpénz államháztartáson kívüli felhasználása sem maradhat ellenőrizetlenül. Az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások ellenőrzésével az ÁSZ hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket a nem állami fenntartók átlátható módon használják fel a közfeladatok ellátására kötött szerződésekben vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében. Az ÁSZ az ellenőrzés javaslataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás-felhasználásához, javíthatja a társadalmi-gazdasági döntések megalapozottságát, amely a „*jól irányított állam működésének*” feltétele.

AZ ELLENŐRZÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

1. – *A szociális humánszolgáltató közfeladatot ellátó államháztartáson kívüli fenntartó szabályszerű működési - és gazdálkodási környezet kialakításával megteremtette-e a költségvetési támogatások átlátható, elszámoltatható igénybevételének, felhasználásának feltételeit?*
2. – *Az államháztartáson kívüli fenntartó az átvállalt szociális humánszolgáltatási közfeladathoz biztosított költségvetési támogatásokat szabályszerűen fordította-e a humánszolgáltató intézménye működtetésére?*
3. – *Az államháztartáson kívüli fenntartó a szociális humánszolgáltató intézménye működtetéséhez felhasznált közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával a nyilvánosság előtt elszámolt-e, ennek érdekében ellenőrzési, értékelési és a külső ellenőrzésekkel kapcsolatos intézkedési feladatait szabályszerűen látta-e el?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

| Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

| A 2015. január 1-je és 2018. december 31-e közötti időszak.

Az ellenőrzés tárgya

Az ellenőrzés a szociális humánszolgáltatási közfeladatokat ellátó államháztartáson kívüli fenntartók, humánszolgáltatási közfeladatai ellátásához a központi költségvetésből kapott támogatásaik humánszolgáltatási közfeladatokra való fenntartó általi felhasználása szabályszerűségének értékelésére terjedt ki.

Az ellenőrzött szervezet

| Tiszta Forrás Alapítvány

Az ellenőrzés jogalapja

Az ellenőrzés jogszabályi alapját az ÁSZ tv¹³. 1. § (3) bekezdése, 5. § (3) bekezdésben foglalt előírások adják.

Az ellenőrzés módszerei

Az ellenőrzést az ellenőrzési program annak szempontjai, kérdései, az ellenőrzött Időszakban hatályos jogszabályok, a nemzetközi standardokat irányadónak tekintve, az ellenőrzés szakmai szabályok és módszertanok figyelembe vételével rendelte elvégezni. A közpénzekkel való felelős gazdálkodás segítésére irányuló javaslatok kidolgozásakor a hatályos jogszabályok voltak az irányadók.

Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolat-tartást az ÁSZ SZMSZ¹⁴-ének vonatkozó előírása biztosította.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése az ellenőrzött által rendelkezésre bocsátott dokumentumokra, adatokra alapozva megfigyelés, szemle (szemrevételezés), kérdésfeltevés (információkérés), valamint elemző eljárással történt.

Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoztak egyrészt az ellenőrzési program részletes szempontjainál felsorolt adatforrások, másrészt minden – az ellenőrzés folyamán feltárt, az ellenőrzés szempontjából információt tartalmazó – dokumentum.

Az ellenőrzés lefolytatásához az ellenőrzött szervezet a kitöltött tanúsítványok, valamint az ÁSZ által kért dokumentumok elektronikus úton való megküldésével szolgáltatott adatokat, információkat. Az így rendelkezésre bocsátott adatok, információk és a tanúsítványok adatai valódiságának kontrollja az ellenőrzés keretében történt.

Az egységes értelmezést támogatta a jelentés mellékletét képező fogalomtár és rövidítésjegyzék.

Az ÁSZ az ellenőrzést alapvetően a szociális humánszolgáltatások esetében a központi költségvetési támogatások igénylésével, módosításával, felhasználásával, elszámolásával kapcsolatos feladatokat ellátó államháztartáson kívüli fenntartóknál/szervezeteinél végezte.

A szociális humánszolgáltatások központi költségvetési támogatásaival kapcsolatos, államháztartáson kívüli fenntartó jogszabályokban előírt feladatai betartását, továbbá a központi költségvetési támogatások szabályszerű nyilvántartását ellenőrizte az ÁSZ a fenntartónál rendelkezésre álló nyilvántartások, beszámolók és egyéb dokumentumok alapján. Az ellenőrzés nem terjedt ki a szociális humánszolgáltatások központi költségvetési támogatásai igénylése, módosítása, elszámolása valódiságának, megalapozottságának, helyességének – sem a fenntartónál, sem a székhely intézményeinél való – értékelésére (mivel ennek felülvizsgálata, ellenőrzése a finanszírozó jogszabályban előírt feladata, határozatai kiadása előtt). Továbbá nem terjedt ki az ellenőrzés e források, intézmények általi szabályszerű felhasználásának értékelésére.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

befogadás	A Szocvtv. illetve a Gyvt. szerinti, a szociális szolgáltatások és a gyermekjóléti szolgáltató tevékenységek területi lefedettségét figyelembe vevő finanszírozási rendszerbe történő befogadás.
civil szervezet	A Civil tv.* 2. § 6. pontja szerint civil szervezet a civil társaság, a Magyarországon nyilvántartásba vett egyesület (a párt, a szakszervezet és a kölcsönös biztosító egyesület kivételével), a közalapítvány és a pártalapítvány kivételével az alapítvány.
ellátási terület	Az a terület, ahonnan az engedélyes gyermekeket, illetve más ellátottakat fogad.
feladatfinanszírozás	A közfeladat államháztartáson kívüli szervezet által történő ellátásához közvetlenül kapcsolódó, arányos működési költségeket finanszírozó költségvetési támogatás.
humánszolgáltatás	Külön törvényben meghatározott szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, közoktatási, felsőoktatási, kulturális közfeladatok (2014. évi Kvtv. 34. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2. alcím, 19. alcím, 2015. évi Kvtv. 43. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím, 2016. évi Kvtv. 41. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím).
költségvetési támogatás	a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kivételével az államháztartás központi alrendszeréből ellenérték nélkül, pénzben nyújtott támogatások (Áht. ¹⁵ 1. § 14. pont) A költségvetési törvényekben (2013. évi CCXXX. törvény 33-34. §, 2014. évi C. törvény 42-43. §, 2015. évi C. törvény 40-41. §) megállapított támogatás. Például a 2015. évi C. törvény 40-41. § szerint többek között: Az Országgyűlés a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi közfeladatot ellátó intézményt, szolgáltatást fenntartó egyházi jogi személy, civil szervezet, közalapítvány, országos nemzetiségi önkormányzat, települési vagy területi nemzetiségi önkormányzat, gazdasági társaság, és a humánszolgáltatást alaptevékenységként végző, az Sza tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó (a továbbiakban együtt: nem állami szociális fenntartó) részére támogatást állapít meg a következők szerint: a támogatás a nem állami szociális fenntartót a települési önkormányzatok 2. melléklet III. pont 3. alpont c)-k) pontjában és III. pont 5. alpont a) pontjában meghatározott támogatásaival azonos jogcímen, összegben és feltételek mellett illeti meg.
nem állami, nem önkormányzati (államháztartáson kívüli) intézmény fenntartó	A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi közfeladatokat/humánszolgáltatásokat ellátó intézményt fenntartó egyházi jogi személy, társadalmi szervezet, alapítvány, közalapítvány, civil szervezet, országos nemzetiségi önkormányzat, nonprofit gazdasági társaság, gazdasági társaság és a humánszolgáltatást alaptevékenységként végző, Sza tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó. (2015. évi Kvtv. 42. §, 43. § (1), (4) bekezdés, 2016. évi Kvtv. 40. §, 41. § (1), (4) bekezdés, 2017. évi Kvtv. 41. § (1), (4)),
székhely intézmény	a szolgáltató székhelye, azaz a szolgáltató központi ügyintézésének helye, függetlenül attól, hogy használják-e szolgáltatás nyújtására (Sznvhr ¹⁶ . 1. § k) pont) (hatályos: 2013. december 1-től)
telephely	a szolgáltató székhelyétől különböző, szolgáltató/intézmény használatában álló hely, a szociális humánszolgáltatáshoz használt, bejegyzett hely. (Sznvhr. 1. § l) pont) (hatályos: 2015. január 1-től)

Előzmény törvények, amelyeket az ellenőrzött időszak miatt figyelembe kell venni: egyesülési jogról szóló 1989. évi II. tv, a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. tv.

FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK

A jelentéstervezetet a Számvevőszék 15 napos észrevételezésre megküldte az ellenőrzött szervezet vezetőjének az ÁSZ tv. 29. §[†] (1) bekezdése előírásának megfelelően.

A Tiszta Forrás Alapítvány kuratóriumi elnöke a jelentéstervezet megállapításaira nem tett észrevételt.

[†] **29. §** (1) Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ Fenntartó	Tiszta Forrás Alapítvány
² Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről
³ Atr.	489/2013. (XII. 18.) Korm. rendelet az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról,
⁴ Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye
⁵ Alapító okirat	Alapító okirat ₁ : Tiszta Forrás Alapítvány 1999. június 18-án egységes szerkezetbe foglalt alapító okirata Alapító okirat ₂ : Tiszta Forrás Alapítvány 2015. április 17-én egységes szerkezetbe foglalt alapító okirata
⁶ intézmények	a Hajléktalan Szálló és Utcai Gondozó Szolgálat I. Kelet (Budapest Üllői u. 375.), Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat II. Nyugat (Budapest Üllői u. 373.)
⁷ Kuratórium	a Tiszta Forrás Alapítvány Kuratóriuma
⁸ SzCsM. rendelet	1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
⁹ Kormányhivatal	Budapest Főváros Kormányhivatala
¹⁰ Sznyvhr.	369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről,
¹¹ Kvtv.	Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény, Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény, Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény, Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény
¹² ÁSZ	Állami Számvevőszék,
¹³ ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről,
¹⁴ ÁSZ SZMSZ	Az Állami Számvevőszék elnökének 3/2019. (XII. 23.) ÁSZ utasítása az Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzatáról (hatályos 2020. január 1-jétől),
¹⁵ Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
¹⁶ Sznyvhr.	369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu